

Tilskudd til tiltak i beiteområder 2025
Kommunale rammer i Trøndelag m. prioriteringer

Vår dato:
24.01.2025

Vår ref.:
2025/1380

Saksbehandler, innvalgstelefon
Eva Dybwad Alstad, 73 19 92 75

Tilskudd til tiltak i beiteområder - kommunale rammer i Trøndelag og prioriteringer i 2025

Fylkesrammen for tilskudd til tiltak i beiteområder i 2025 er nå fordelt i Agros på kommunene i Trøndelag. Oversikt over kommunale rammer er satt opp i tabell nederst i vedlegget.

I dette vedlegget informerer vi også kort om ordningen og hvordan Statsforvalteren har prioritert ved fordeling, samt føringer for kommunenes forvaltning av midlene i 2025.

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Tilskudd kan gis til lag eller foreninger (beitelag, grunneierlag, radiobjellelag) som er registrert i enhetsregisteret, som driver næringsmessig beitedrift og som iverksetter investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder.

Tilsvarende gjelder for foretak som kan gis produksjonstilskudd etter § 2 i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløser tilskudd i jordbruket der det grunnet naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid. Stat, fylke eller kommune kan ikke gis tilskudd med mindre det søkes gjennom lag og forening der også en eller flere tilskudds berettigede eiendommer er med.

Beløpsmessige rammer for 2025 og prioriteringer ved tildeling

Den nasjonale rammen for tilskudd til tiltak i beiteområder for 2025 økte med 1 mill. kroner fra 2024. Av dette er det bevilget 24,5 mill. kroner i tilskudd til tiltak i beiteområder som statsforvalterne skal fordele til kommunene. I tillegg har staten satt av 6,5 mill kr som er øremerket CWD tiltak, slik avtalefestet i jordbruksavtalen for 2024. Udisponerte midler fra 2024 ble trukket tilbake til LUF-fondet og er nå fordelt på fylkene.

I tildelingsbrevet til Statsforvalteren er fylkesrammen for tilskudd til tiltak i beiteområder for Trøndelag fastsatt til 5,15 mill kr. Fylkesrammen for Trøndelag er nå fordelt i Agros på kommunene i Trøndelag. Oversikt over tildelt ramme per kommune ligger bakerst i dokumentet.

I tillegg til tildelte midler har kommunene mulighet til å benytte inndratte midler i løpet av 2025, men ved årsskiftet vil udisponerte midler i kommunene bli tilbakeført til Landbrukets Utviklingsfond

(LUF). I Agros finner dere til enhver tid oppdatert oversikt over i gjenstående ramme og inndratte midler i kommunen.

Prioriteringer ved fordeling på kommunene

Ved fordeling av midler til kommunene i 2025 har vi hensyntatt på følgende parametere:

1) **Tall fra organisert beitebruk (OBB).** Det vil si antall beitelag, medlemmer i laga og antall dyr på utmarksbeite. Kommuner med store beitelag og som slipper mange dyr på utmarksbeite får tildelt forholdsvis større andel tilskudd sammenlignet med kommuner med små beitelag og få dyr på utmarksbeite. Kommuner uten organisert beitebruk/beitelag får ikke tildelt midler innenfor denne ordningen i 2025.

2) Innmeldt behov for midler til tiltak i beiteområder fra kommunene per 11.11.2024.

Kommunene har samlet meldt inn et behov for kr 11,42 mill. til tiltak i beiteområder i 2025. Med en ramme på kr 5,15 mill. så er det stort behov for å prioritere strengt ved fordeling av midler på kommunene.

Ved fordeling har vi sett på kommunens innmeldte behov og prioriteringer av tiltak. Tildelingen er forsøkt tilpasset slik at innmeldte tiltak med 1. prioritert kan, helt eller delvis, innvilges tilskudd til tiltak i beiteområder. Kommuner som ikke har meldt inn behov for tiltak i beiteområder i 2025 får ikke tildelt midler over ordningen i denne omgangen.

Kommuner som reviderer/utarbeider ny beitebruksplan og kartlegging av beiteressurser i utmark er prioritert midler til delfinansiering av tiltakene gjennom ordningen for tilskudd til tiltak i beiteområder.

Øvrige prioriteringer:

Det settes av øremerkede midler til Steinkjer kommune og Oppdal kommune. Midlene skal gå til investeringer i Nord-Trøndelag- og Sør-Trøndelag radiobjellelag og kommer til nytte i hele Trøndelag der det er medlemmer i radiobjellelagene.

Forvaltning av ordningen

Veiviser for tilskudd til tiltak i beiteområder ligger på hjemmesiden til Landbruksdirektoratet. Se samlet oversikt for forvaltningen www.landbruksdirektoratet.no.

Se [Landbruksdirektoratets veiviser](#) om forvaltningen av ordningen tilskudd til tiltak i beiteområder.

Om tilskudd til elektronisk overvåkingsutstyr og nofence

– noen føringer og anbefalinger fra Statsforvalteren i Trøndelag:

Innmeldingene fra kommunene per 11. november 2024 viser et stort behov for investeringer i teknologi i beiteområdene. Vi registrerer særlig økt etterspørsel etter midler til investeringer i *nofence til storfe*. I mange beitelag, samt i radiobjellelagene i fylket er det også behov for nyinvesteringer i ordinære radiobjeller. Dette har sammenheng med at det stadig kommer ny og forbedret teknologi på markedet.

Samlet melder kommunene om behov for 5,79 mill. til teknologi, dvs. mer enn hele fylkesrammen for 2025 og ca. halvparten av innmeldt behov tilskudd til tiltak i beiteområder i 2025. I og med at

rammene er sterkt begrenset i forhold til etterspørsel så er kommunene nødt til å prioritere strengt. Kommunens prioriteringer bør presiseres i kommunens tiltaksstrategi og synliggjøres ved utlysning av midlene.

I rovdyrutsatte områder oppfordrer vi også kommunen til å ta en aktiv rolle og informere om [tilskuddsordningen for forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak \(fkt-midler\)](#). Radiobjellelagene mottar årlig støtte gjennom denne ordningen. Det kan også gis støtte til investeringer i elektronisk overvåkingsutstyr i beitelagene, hvis det er behov for å avdekke tapsårsaker. Rovdyrutsatte beiteområder er da prioritert for tilskudd.

Mer om satsing på radiobjellelagene: I samråd med Sør- og Nord-Trøndelag sau og geit vil Statsforvalteren i Trøndelag bidra til styrking og oppbygging av to radiobjellelag i Trøndelag, der beitebrukere fra hele fylket kan tegne medlemskap og få tilgang til radiobjeller i sine beiteområder. Dette er bakgrunnen for at Statsforvalteren har øremerket kr 200 000,- til Steinkjer og kr 200 000,- til Oppdal kommune over denne ordningen. Øremerka midler til Steinkjer kommune skal gå til investeringer i Nord-Trøndelag radiobjellelag. Øremerka midler til Oppdal kommune skal gå til investeringer i Sør-Trøndelag radiobjellelag.

Om tilskudd til radiobjeller i beitelagene: Statsforvalteren presiserer samtidig at kommunene fortsatt *kan* bevilge midler til beitelagene slik at de kan investere i egne radiobjeller, i de tilfeller der det er mest hensiktsmessig for beitelaget å eie utstyret selv. Det er viktig at beitelaget har ressurser og kompetanse på drift og vedlikehold av radiobjellene. Valgt teknologi må også være tilpasset geografi og sporingsforhold i området der radiobjellene skal brukes.

Når kan kommunen innvilge tilskudd til radiobjeller hos enkeltbrukere: Statsforvalteren har tidligere presisert at tilskudd til investeringer i radiobjeller hos enkeltbrukere skal prioriteres lavt. Bakgrunnen for dette er formålet med ordningen om å fremme fellestiltak i beiteområdene.

I tilfeller der enkeltbrukere er medlem i et av de to radiobjellelagene kan imidlertid kommunen innvilge tilskudd til enkeltbruker som ønsker å investere i radiobjeller gjennom ordningen for tilskudd til tiltak i beiteområder. Dette forutsetter at radiobjellelaget skal drifte og vedlikeholde utstyret, samt overta utstyret hvis brukeren slutter/ikke lenger har behov for radiobjellene.

Mer om Nofence - prioriteringer: Tall fra organisert beitebruk (OBB) viser at vi har en stadig økende andel storfe på utmarksbeite. Dette er positivt, flere storfe på utmarksbeite, og mere sambeite sau/storfe, er viktig for å ivareta beiteressursene og kan ha positiv effekt på biologisk mangfold.

Kommunene melder om at det er svært gode erfaringer med bruk av nofence på storfe. Investeringer i nofence kan bidra til flere storfe på utmarksbeite, og tilskudd til nofence bør derfor prioriteres til storfe på utmarksbeite. Nofence til geit ser også ut til å fungere svært bra og kommuner med geit-besetninger kan gjerne prioritere tilskudd til nofence på geit på utmarksbeite.

Tilskudd til nofence på sau bør fortsatt prioriteres lavt innenfor ordningen tilskudd til tiltak i beiteområder. Bakgrunnen for dette er at vi har begrenset ramme, og at investeringskostnadene blir for store.

Når kan kommunen innvilge tilskudd til nofence hos enkeltbrukere. Selv om vi nå har flere storfe på utmarksbeite så er andelen storfebrukere i beitelagene lav sammenlignet med andel saubrukere. I beitelag der det er få medlemmer med storfe i laget, og der det ikke ligger til rette for

samarbeid i laget om bruk av nofence på storfe, så blir det uhensiktsmessig at beitelaget skal stå som eier av/drifte nofenceklavene. Kommunen kan da innvilge tilskudd til enkeltbruker i laget jf. §2 andre ledd, når storfe går på utmarksbeite. For å stimulere til fortsatt organisering i beiteområdene ber vi om at kommunen prioriterer tilskudd storfebrukere som er medlem i beitelag.

Omfordeling av midler mellom kommunene etter 10. september

I tildelingsbrevet står det at Statsforvalteren skal fordele tilskuddsrammen til kommunene. I og med at rammen er begrenset i forhold til innmeldt behov fra kommunene, ser vi også i år behov for å foreta en omfordeling av midler mellom kommunene etter beitesesongen, slik at eventuelt ubrukte midler kan trekkes inn og tildeles kommuner med merbehov. Vi trekke inn og omfordele ubrukte midler etter 10. september.

*Det betyr at **kommunen må sette søknadsfrist** slik at det er mulig å behandle årets søknader i god tid før 10. september!*

Før midler trekkes inn og omfordeles vil vi hente ut rapporter fra Agros og se på antall ubehandlede søknader, samt hvordan tildelte midler er brukt per 10. september. Vi vil også be om prioriteringer fra kommunen.

Fagsystem og tilganger

Tilskudd til tiltak i beiteordninger behandles i Agros. Veiledere for saksbehandling i Agros og info om kommunens tilganger til fagsystemet ligger på nettsidene til landbruksdirektoratet under Forvaltningen.

- Om fagsystemet «Agros» – [se veiledning til saksbehandlere](#)
- Tilgang til fagsystemet – [se veiledning om Agros og roller](#)

Oversikt over aktuelle frister for kommunene og beitelag/beitebrukere i 2025

30. august - Frist for å melde fra om nye beitelag/beiteområder til Landbruksdirektoratet. Endringer i beitelagskartet skal meldes fra til NIBIO og kan gjøres fortløpende gjennom hele året.

10. september - Ubrukte tilskuddsmidler (tiltak i beiteområder) på kommunal ramme trekkes inn for omfordeling til kommuner med merbehov.

10. november – Frist for kommunene å melde inn *behov for midler til «tiltak i beiteområder»* for neste år (2026). Det blir sendt ut eget skjema til kommunene for innmelding av behov. Fristen til 10. november er satt for å rekke å gå igjennom tilbakemeldingene og rapportere videre til Landbruksdirektoratet om samla behov for tiltak i Trøndelag innen *vår frist* til Direktoratet 20. november.

15. november - Frist for beitelag å søke tilskudd til drift av beitelag gjennom regionale miljøtilskudd. Informer gjerne om disse fristene ved kontakt med beitelag/beitebrukere i løpet av året.

Kontaktpersoner for ordningen tilskudd til tiltak i beiteområder hos Statsforvalteren i Trøndelag:

- Eva Dybwad Alstad, tel 73 19 92 75, e-post: eva.alstad@statsforvalteren.no
- Anstein Lyngstad, tel 74 16 81 81, e-post anstein.lyngstad@statsforvalteren.no

Tiltak i beiteområder – kommunale rammer i Trøndelag for 2025

Tabellen nedenfor viser fordelingen av tilskudd til tiltak i beiteområder i Trøndelag for 2025. Merk. tildelingen til Steinkjer kommune og Oppdal kommune merket med blått - For begge kommunene gjelder at kr 200 000,- er øremerket investeringer i radiobjellelag.

Kommunenr	Kommune	Tildeling 2025
5021	Oppdal	800 000
5006	Steinkjer	400 000
5027	Midtre Gauldal	350 000
5022	Rennebu	300 000
5032	Selbu	300 000
5054	Indre Fosen	275 000
5038	Verdal	250 000
5058	Åfjord	250 000
5035	Stjørdal	200 000
5046	Høylandet	200 000
5061	Rindal	160 000
5047	Overhalla	150 000
5025	Røros	140 000
5026	Holtålen	130 000
5028	Melhus	120 000
5053	Inderøy	120 000
5007	Namsos	100 000
5059	Orkland	100 000
5057	Ørland	100 000
5020	Osen	100 000
5037	Levanger	75 000
5034	Meråker	75 000
5031	Malvik	60 000
5041	Snåsa	50 000
5033	Tydal	50 000
5056	Hitra	50 000
5042	Lierne	50 000
5029	Skaun	50 000
5014	Frøya	40 000
5055	Heim	40 000
5045	Grong	35 000
5044	Namsskogan	30 000
5052	Leka	0
5001	Trondheim	0
5043	Røyrvik	0
5049	Flatanger	0
5060	Nærøysund	0
Sum		5 150 000